

OBSAH

PREDHOVOR K ŠTVRTÉMU ZVÄZKU (VÄCLAV FURMÄNEK).....	9
1 DOBA BRONZOVÄ AKO HISTORICKÄ EPOCHA (VÄCLAV FURMÄNEK – JOZEF VLADÄR)	11
1.1 Medzi kameňom a železom (VÄCLAV FURMÄNEK – JOZEF VLADÄR)	11
1.2 Prírodné prostredie, reliéf, pedologické podmienky, klíma (VÄCLAV FURMÄNEK).....	12
1.3 Chronológia a periodizácia (VÄCLAV FURMÄNEK).....	14
1.4 História bádania (VÄCLAV FURMÄNEK – JOZEF VLADÄR).....	17
2 KULTÚRY STARŠEJ DOBY BRONZOVEJ (JOZEF BÄTORA – JOZEF VLADÄR).....	21
2.1 Doznievanie eneolitických kultúr	21
2.2 Kultúrnohistorický vývoj staršej doby bronzovej	21
2.2.1 Kultúra Chlopice-Veselé	22
2.2.2 Nitrianska kultúra	23
2.2.3 Koštianska kultúra	25
2.2.4 Ünětická kultúra	27
2.2.5 Hatvanská kultúra	29
2.2.6 Wieselburská kultúra	31
2.2.7 Severopanónska kultúra	33
2.2.8 Maďarovská kultúra	34
2.2.9 Věteřovská kultúra	37
2.2.10 Otomanská kultúra	39
2.3 Artefakty (JOZEF BÄTORA).....	41
2.3.1 Keramika	41
2.3.2 Kov	56
2.3.2.1 Nástroje	56
2.3.2.2 Zbrane	57
2.3.2.3 Ozdoby a funkčný šperk	65
2.3.2.4 Drobný šperk	80
2.3.3 Kosť a paroh	81
2.3.3.1 Nástroje a zbrane	81
2.3.3.2 Ozdoby a súčasti odevu	83
2.3.3.3 Súčasti konských postrojov a ďalšie výrobky	87
2.3.4 Kameň	91
2.3.5 Iný materiál	95
2.4 Osídlenie (JOZEF BÄTORA).....	101
2.4.1 Otvorené sídliská	101
2.4.2 Opevnené sídliská a fortifikácia	102
2.4.3 Dom a zástavba	108
2.5 Spoločnosť (JOZEF BÄTORA).....	111
2.5.1 Organizácia a štruktúra spoločnosti (JOZEF BÄTORA).....	111
2.5.2 Pohrebiská a pohrebný rítus (JOZEF BÄTORA).....	117
2.5.3 Náboženské a kultové prejavy (JOZEF BÄTORA – JOZEF VLADÄR).....	124
2.5.4 Umenie (JOZEF BÄTORA – JOZEF VLADÄR).....	128
3 MOHYLOVÉ KULTÚRY (ONDREJ OŽDÄNI).....	131
3.1 Kultúrnohistorický vývoj	131
3.1.1 Stredodunajská mohylová kultúra	131

3.1.2 Karpatská mohylová kultúra	135
3.2 Artefakty	139
3.2.1 Keramika	139
3.2.2 Kov (VÁCLAV FURMÁNEK – ONDREJ OŽDÁNI)	149
3.2.2.1 Nástroje	149
3.2.2.2 Zbrane	151
3.2.2.3 Ozdoby a funkčný šperk	153
3.2.2.4 Ostatné	156
3.2.3 Kosť a paroh (ONDREJ OŽDÁNI).....	157
3.2.4 Kameň (ONDREJ OŽDÁNI).....	157
3.2.5 Iný materiál (ONDREJ OŽDÁNI).....	158
3.3 Osídlenie (ONDREJ OŽDÁNI).....	158
3.3.1 Otvorené sídliská	158
3.3.2 Opevnené sídliská a fortifikácia	159
3.3.3 Dom a zástavba	160
3.4 Spoločnosť ľudu mohylových kultúr (ONDREJ OŽDÁNI).....	160
3.4.1 Organizácia a štruktúra spoločnosti	160
3.4.2 Pohrebiská a pohrebný rítus	161
3.4.3 Náboženské a kultové prejavy	162
3.4.4 Umenie	162
4 KULTÚRY POPOLNICOVÝCH POLÍ	163
4.1 Kultúrnohistorický vývoj popolnicových polí (VÁCLAV FURMÁNEK).....	163
4.1.1 Kultúrny komplex stredodunajských popolnicových polí (ONDREJ OŽDÁNI).....	164
4.1.1.1 Velatická kultúra	164
4.1.1.2 Čakanská kultúra	167
4.1.1.3 Podolská kultúra	171
4.1.2 Lužický kultúrny komplex (RUDOLF KUJOVSKÝ).....	174
4.1.3 Kultúrny komplex juhovýchodných popolnicových polí (VÁCLAV FURMÁNEK).....	184
4.1.3.1 Pilinská kultúra	184
4.1.3.2 Kultúra Suciú de Sus	187
4.1.3.3 Kyjatická kultúra	189
4.1.3.4 Gávská kultúra	191
4.2 Artefakty	193
4.2.1 Keramika (VLADIMÍR MITÁŠ).....	193
4.2.1.1 Keramika kultúrneho komplexu stredodunajských popolnicových polí (ONDREJ OŽDÁNI)	195
4.2.1.2 Keramika lužickej kultúry (RUDOLF KUJOVSKÝ)	201
4.2.1.3 Keramika kultúrneho komplexu juhovýchodných popolnicových polí (VLADIMÍR MITÁŠ)	210
4.2.2 Kov (VÁCLAV FURMÁNEK).....	223
4.2.2.1 Nástroje	223
4.2.2.2 Zbrane, bojovnícky výstroj, bojové vozy a kónský postroj	228
4.2.2.3 Ozdoby a funkčný šperk	237
4.2.2.4 Ostatné	245
4.2.3 Kosť, paroh a zubovina (VÁCLAV FURMÁNEK)	248
4.2.4 Kameň (VÁCLAV FURMÁNEK).....	248
4.2.5 Iný materiál (VÁCLAV FURMÁNEK).....	249
4.3 Osídlenie ľudu popolnicových polí	249
4.3.1 Otvorené sídliská (VLADIMÍR MITÁŠ – ONDREJ OŽDÁNI)	249
4.3.2 Jaskynné sídliská (VÁCLAV FURMÁNEK).....	253
4.3.3 Hradiská a fortifikácia (VÁCLAV FURMÁNEK – VLADIMÍR MITÁŠ).....	254
4.3.4 Dom a zástavba (VLADIMÍR MITÁŠ).....	259

4.4 Spoločnosť ľudu popolnicových polí (VÁCLAV FURMÁNEK)	266
4.4.1 Organizácia a štruktúra spoločnosti (VÁCLAV FURMÁNEK).....	267
4.4.2 Pohrebiská a pohrebný rítus (VÁCLAV FURMÁNEK – VLADIMÍR MITÁŠ)	268
4.4.3 Náboženské a kultové prejavy (VÁCLAV FURMÁNEK).....	271
4.4.4 Umenie (VÁCLAV FURMÁNEK).....	272
5 HOSPODÁRSTVO DOBY BRONZOVEJ	273
5.1 Zabezpečenie obživy (VÁCLAV FURMÁNEK).....	273
5.1.1 Rastlinná výroba	273
5.1.2 Živočišna výroba	274
5.1.3 Lov, rybolov a zber	274
5.2 Remeslá	274
5.2.1 Prospekcia a baníctvo (VÁCLAV FURMÁNEK).....	275
5.2.2 Spracovávanie neželezných kovov (JOZEF BÁTORA – VÁCLAV FURMÁNEK).....	277
5.2.3 Spracovávanie kameňa (JOZEF BÁTORA – VÁCLAV FURMÁNEK)	279
5.2.4 Spracovávanie parohu a kostí (JOZEF BÁTORA – VÁCLAV FURMÁNEK).....	279
5.2.5 Využitie a spracovávanie dreva (VÁCLAV FURMÁNEK).....	280
5.2.6 Hrnčiarstvo (VÁCLAV FURMÁNEK)	280
5.2.7 Výroba sklovitých predmetov (VLADIMÍR MITÁŠ)	281
5.2.8 Garbiarstvo, výroba textílií (VÁCLAV FURMÁNEK).....	282
5.2.9 Spracovávanie železa (VÁCLAV FURMÁNEK).....	284
5.3 Výmena v dobe bronzovej (VÁCLAV FURMÁNEK)	285
5.3.1 Transport a komunikácie (VLADIMÍR MITÁŠ).....	285
5.3.2 Hromadné nálezy (VÁCLAV FURMÁNEK).....	288
5.3.2.1 Hromadné nálezy kovových predmetov (VÁCLAV FURMÁNEK).....	288
5.3.2.2 Hromadné nálezy keramiky (VÁCLAV FURMÁNEK – ONDREJ OŽĎANI).....	290
6 ZÁVER	291
6.1 Populácia a demografia (VÁCLAV FURMÁNEK).....	291
6.2 Autochtonnosť, migrácie a etnicita (JOZEF BÁTORA – VÁCLAV FURMÁNEK).....	294
6.3 Význam doby v európskom kontexte (VÁCLAV FURMÁNEK – JOZEF VLADÁR).....	298
LITERATÚRA	301